

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

26.01.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Свободен народ

✓ АИКБ с десет предложения към правителството

От Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) настояват за въвеждане на понятие „микросубект“ по закона за счетоводството

Националният съвет на АИКБ отправи към вицепремиера Бъчварова обръщение, в което са посочени десет предложения на бизнеса към правителството, подбрани сред многобройните идеи на предприемачите по признак „най-много потърпевши“.

На 23 януари 2015 г., се проведе заседание на Националния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). На заседанието се очакваше участието на г-жа Румяна Бъчварова – заместник министър председател по коалиционната политика и административната реформа. Поради свикването на Съвета за развитие (съвместно заседание на Министерския съвет и ръководствата на политическите партии от управляващото мнозинство) по същото време, г-жа Бъчварова не можа да участва в дискусиата по време на заседанието на НС на АИКБ и беше представена от свой съветник.

Националният съвет на АИКБ отправи към вицепремиера Бъчварова обръщение (Изх. № 024 / 22.01.2015 г. на АИКБ) в което са посочени десет предложения на бизнеса към правителството, подбрани сред многобройните идеи на предприемачите по признак „най-много потърпевши“. Поради важното значение на формулираните в писмото проблеми, тук прилагаме пълния му текст:

Уважаема г-жо Бъчварова,

Управителният съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България се обръща към Вас, в качеството Ви на заместник министър-председател по коалиционната политика и административната реформа с десет конкретни предложения за по-доброто регулиране, които по наше виждане ще са от полза за постигане на по-добра среда за развитие на предприемачеството и представляват ограничена и специална селекция от многобройните предложения на бизнеса, извършена по признак „най-голям брой потърпевши“:

I. Такса битови отпадъци да се определя на база генерираните отпадъци.

В съответствие с промените в Закона за местните данъци и такси е изготвен и внесен в Министерския съвет на Република България проект на Методика за изготвяне на план-сметка с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които служат за определяне на таксата за битови отпадъци по закона за местните данъци и такси. Проектът на Методика е изготвен от работна група с участието на бизнеса и общините. С приемането ѝ ще се постигне справедливо въвеждане и прилагане в практиката на принципа „замърсителят плаща“ – нещо, към което сме се стремили в продължение на години и което ще ни доближи до добрите европейски практики.

II. Да се преустанови въведеното като антикризисна, временна мярка задължение на работодателите да заплащат първите 3 дни болничен на работника (чл. 40, ал. 5 от КСО) и да се възстанови предишното положение.

III. Да отпадне допълнителното трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит (т.нар. клас) и за работещите по трудово правоотношение, по аналогия с нормите за служебно правоотношение.

Това може да се постигне като се отмени Постановление № 147 от 29 юни 2007 г. за определяне на минималния размер на допълнителното трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит (с което се определя минимален размер на допълнителното трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит 0,6 на сто за всяка година придобит трудов стаж и професионален опит) и се приемат изменения и допълнения в Наредба за структурата и организацията на работната заплата, съгласно които се отменя допълнителното трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит, а придобитите права се запазват за работниците и служителите.

С предлаганото реструктуриране на работната заплата и отпадането на допълнителното възнаграждение за прослужено време, което вече ще се инкорпорира в основната месечна заплата на работника или служителя, ще се даде възможност за равнопоставеност на новопостъпилите служители с тези, които имат дългогодишен стаж.

Приемането на такова предложение, освен премахване на анахронизъм без аналог в европейските страни, ще създаде възможност за връщане на трудовия пазар на работници и служители, чието наемане е препятстватно понастоящем от по-високите разходи за труд, които от своя страна са икономически необосновани.

IV. Служебно вписване на годишни финансови отчети в Търговския регистър, след като са предадени в НСИ / НАП.

За нас разрешаването на този проблем се състои в отмяната на задължението за обявяване, което може да се реализира чрез отмяна на т. 1 от чл. 40, ал. 1 от Закона за счетоводството и на раздел XX от Наредба № 1 от 14 февруари 2007 г. за водене, съхраняване и достъп до търговския регистър.

След като в НАП и НСИ се представя финансовата информация за търговеца в съответните срокове, за нас е неясна необходимостта да се подава финансов отчет и в Търговския регистър към АВп. Освен че не се огласява различна информация, това задължение струва допълнително време и средства на бизнеса. Не на последно място подобно законодателно решение противоречи на чл. 2 от Закона за електронното управление и чл. 5, ал. 2 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност, съгласно която административният орган не може да изисква предоставяне на информация или документи, които са налични при него или при друг орган, а ги осигурява служебно за нуждите на съответното производство. По тези причини предлагаме да се предвиди възможност по служебен път НАП да предоставя достъп на АВп до финансовите отчети на търговците, а задължението за представяне на отчетите в търговския регистър на АВп от самите търговци да отпадне, което значително би улеснило работата, както на бизнеса, така и на самата агенция.

V. Да се преустанови зачитането за трудов стаж по отношение на правото на платен годишен отпуск.

Когато работничка или служителка ползва отпуск за бременност и раждане (по чл. 163 от КТ), отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст (чл. 164 от КТ), това време се зачита за придобит трудов стаж, респ. се придобива право на платен годишен отпуск за периода, в който е ползван отпуск на посочените основания, без ефективно да е престиран труд. Т. е. придобива се право на редовен платен годишен отпуск на основание, че е ползван друг отпуск.

VI. Да отпадне изискването за представяне на свидетелства за съдимост.

Това предложение се основава на Закона за електронното управление (чл. 2, ал. 1), по смисъла на който административните органи, лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги, не могат да изискват от гражданите и организациите представянето или доказването на вече събрани или създадени данни, а са длъжни да ги съберат служебно от първичния администратор на данните.

VII. Удостоверение за липса на задължение от НАП да става служебно. Аргументите за това предложение са аналогични на изложените в предходната точка.

VIII. При договарянето на минималните осигурителни доходи да се прилага швейцарското правило за база и резултат там, където няма споразумение.

След като т. нар. „швейцарско правило“ е норма при индексирането на пенсиите, т.е. на изхода на системата, логично е същото правило да се прилага и при определянето на базата за размера на осигуровките, т. е. на входа на системата. По този начин ще се постигне по-адекватна обвързаност на плащанията по отношение на икономическите дейности, за които няма постигната споразумение между синдикати и работодатели.

IX. Договаряне на минималната работна заплата по икономически дейности.

Считаме, че размерът на минималната работна заплата следва да се определя чрез договаряне между социалните партньори на диференцирани стойности на МРЗ по икономически дейности. Административното повишаване на доходите оставя много от работната сила, особено нискоквалифицираните работници, извън пазара на труда. Основната цел на политиката на пазара на труда не трябва да бъде изкуственото покачване на доходите на нископлатените работници, а повишаване на заетостта – нископлатеният труд има своите социални измерения, но липсата на труд може да има катастрофални последствия както за икономиката, така и в личен план. Административното определяне на все по-висока МРЗ, при липса на икономически предпоставки и договореност между синдикати и работодатели не отчита финансовото състояние на отделните фирми и съсипва малките и средните предприятия в редица икономически дейности и общини.

X. Да се въведе понятието „микросубект“ в Закона за счетоводството.

Микропредприятията разполагат с ограничени ресурси, с които да изпълнят високите регулаторни изисквания. Ако няма специални правила за микропредприятията, за тях се прилагат правилата, които важат за малките предприятия. Тези правила налагат върху тях административна тежест, която е непропорционална на тяхната големина и следователно създават относително по-тежки условия за микропредприятията в сравнение с другите предприятия. Ето защо съгласно разпоредбите на Директива 2013/34/ЕС е възможно държавите-членки да освобождават микропредприятията от някои задължения, приложими за малките предприятия, които биха довели до ненужно голяма административна тежест за тях. Предлагаме критериите за определяне на едно предприятие като микросубект по Закона за счетоводството да бъдат граничните от Директивата, а именно да отговаря най-малко на които и да е две от следните три условия:

- обща балансова стойност – до левовата равностойност на 350 000 евро;
- годишен оборот – до левовата равностойност на 700 000 евро;
- среден брой на наетите лица през финансовата година – до 10.

Следвайки директивата, предлагаме микросубектите да бъдат освободени от някои задължения, вменени им по Закона за счетоводството, а именно: съставяне на доклад за дейността; предоставяне на информация по „Предоставени аванси и натрупани приходи“ и по „Натрупани задължения и приходи за бъдещи периоди“; съставяне на бележки към финансови отчети; публикуване на годишните финансови отчети. В допълнение към изложеното предлагаме микросубектите да изготвят само съкратен баланс и съкратен отчет за приходите и разходите. По този начин от облекченията ще се възползват близо 90% от регистрираните в Република България търговци.

Вестник 24 часа

✓ Кабинетът дава "втори шанс" на почтени предприемачи

Осигуряване на втори шанс за стартиране на бизнес е една от мерките, разписани в програмата на кабинета "Борисов". Тя бе публикувана в сайта на Министерския съвет късно в петък.

Предвижда се да се осигурява възможност на "почтените предприемачи" - тези, които са фалирали по независими от тях обстоятелства, да уредят задълженията си в рамките на максимум 3 години.

Сред разписаните мерки е въвеждането на кредитен или финансов омбудсман с цел превенция за подложените на риск от фалит предприятия.

Ще бъде съкратено времето за регистрация на бизнес до 3 дни. В програмата е заложено още минимализиране на разходите за издаване в рамките на 1 месец на всички лицензи и разрешителни.

Правителството гарантира финансова подкрепа за микропредприятията чрез субсидиране на първите 5 разкрити работни места. По разчетите на властта така ще бъде осигурена заетост за 2000 безработни. По програмите за младежка заетост пък щяло да бъде осигурена такава за 10 хиляди души до 25 г.

Помирителни комисии ще помагат за извънсъдебно решаване на потребителските спорове в сферите на финансовите услуги, енергетиката, електронните съобщения, превоза на пътници.

В програмата е записано още, че трябва да се улесни достъпът до българските курорти на туристи от Казахстан, Узбекистан, Туркменистан, Киргизстан и Таджикистан.

Правят катастрофичен пул за помощ при бедствия

Създаването на катастрофичен пул за подпомагане на пострадалите при бедствия и аварии и за превантивни действия за намаляване на риска от бедствия, се предвижда в правителствената програма. В нея е записано, че трябва да бъде усвоена помощта от 10 млн. евро, одобрена от ЕК по фонд "Солидарност". Съвместно с армията ще бъдат създадени модулни формирования на регионален принцип и съобразно заплахата - инженерен тип за действия при земетресения, наводнения, свлачища; химически - при радиационна и/или химическа авария. Във всеки регион ще има пожарникарски отряд.

В главата за отбрана пък се предвижда приемане на многогодишна програма за сътрудничество със САЩ. Ще се създаде отбранителен клъстер от предприятия, институти и търговски дружества в изпълнение на Национална програма "България в НАТО и в европейската отбрана 2020".

✓ Теменужка Петкова: Най-важният приоритет на правителството ще бъде финансовата стабилизация на енергийния сектор

Най-важният приоритет на правителството ще бъде финансовата стабилизация на енергийния сектор. Това каза енергийният министър Теменужка Петкова по време на брифинг, предаде "Фокус".

„Всички вие знаете, че секторът е в тежко финансово състояние. Българската енергетика няма проблеми с техническата си част и наличието на кадри, които да извършват технологичните дейности в енергетиката", отбеляза министъра.

Министър Петкова посочи, че финансовата стабилизация на енергийния сектор преминава през различни мерки:

„В момента водим много интензивни преговори с двете американски централи, свързани с дългосрочните договори за изкупуване на електрическа енергия. Надяваме се да постигнем нашата цел, а имаме и разбирането на американските ни партньори да предоговорим условията по тях. Това до голяма степен ще "развърже възела" в енергетиката. От друга страна готвим и законодателни промени. Законът на енергетиката предстои да мине на второ четене. Готвим законодателни промени, които се надявам да решат до голяма степен финансовите".

На въпрос от къде ще се намерят пари НЕК да се издължи на двете централи - "Марица Изток 1" и "Марица Изток 3", за да се предоговорят цените, министърът обясни, че задълженията на НЕК са доста сериозни по отношение на двете американски централи, 360 млн. е към едната централа, а 340 млн. към другата.

"Към настоящият момент НЕК няма такива финансови възможности. Преговаряме с нашите партньори първо да предоговорим условията на договора, а след което ще пристъпим към изготвянето на погасителен план, който ще ни даде възможност да се издължаваме регулярно, след като цените, по които НЕК ще изкупува енергията от двете американски централи ще бъде редуцирана", допълни още тя.

✓ Узаконяват продажбата на мляко в шише на клиента

Облекчават се условията за производителите, които продават храни директно на потребителите. Това пише в мотиви на земеделското министерство за промяна на наредбата за т.нар. преки доставки, която е от 14 октомври 2010 г. Те са подготвени от зам.-министър Цветан Димитров.

Предвижда се да отпадне изискването за притежаване на индивидуална млечна квота за директни продажби на малки количества сурово краве мляко. Така всички фермери с крави ще могат сами да предлагат на потребителите до 73 000 кг годишно.

Дава се и възможност доставката на сурово мляко да става освен в опаковка на производители и в такава, доставена от крайния клиент. За нея няма определени изисквания - например да е за еднократна употреба. Така на практика се узаконява продажбата на мляко в пластмасови шишета от безалкохолно, стига те да са предоставени от потребителя.

При преработката на сурово мляко и производството на млечни продукти пък се дава възможност едно и също помещение да се използва за няколко етапа на работа. Условието обаче е тези етапи да са последователни и разделени във времето, като за всеки се прави почистване и дезинфекция.

Фермерът, който продава директно мляко и млечни продукти, трябва да води дневник, в който да записва всички използвани ветеринарномедицински препарати и медикаментозни фуражи с карентен срок. Хладилното съхранение на суровината трябва да става извън помещенията, в които се отглеждат животните. Задължително е да има мивка с течаща топла и студена питейна вода.

Друга промяна пък предвижда да отпадне изискването директната доставка на яйца от кокошки и пълпъдъци да не превишава 40% от дневното количество добити яйца във фермата. Разрешено ще бъде да се пласират пряко на клиентите до 1000 яйца седмично.

Вестник Труд

✓ Изплащат 1.4 млрд. лева на земеделците

Повече от 1.4 млрд. лева ще отидат при земеделските производители по линия на директните плащания.

Това обяви пред Дарик заместник-министърът на земеделието и храните Васил Грудев. Той представи схемите за директните плащания, по които земеделците ще бъдат подпомагани през 2015.

„Тази седмица поставихме информационното начало и старт на кампанията „Директни плащания 2015“, която се явява един крайъгълен камък в прилагането на директните плащания до 2020 г. Много нови схеми, нови елементи, правила, с които трябва да се справим, за да продължим традицията на едно успешно усвояване на средствата по първи стълб. Това е най-големият финансов ресурс, с който България разполага по схемите на обща селскостопанска политика. 1,4 млрд. лв е бюджетът, който ще бъде разпределен през настоящата кампания. Няма как да избягаме от схемата за единно плащане на площ, което ще се прилага до 2020 г. Подпомагането няма да се различава по никакъв начин като структура на оторизация със схемата за единно плащане на площ, каквато съществуваше към момента, с тези изключения - въвеждане на статута на активен фермер, и второ - подпомагане ще получи този земеделски стопанин, който ползва своите земеделски площи на база на валидно правно основание“, каза още Грудев.

✓ Подготвят „Южен поток“ за инвеститори

Подготовката за изграждане на „Южен поток“ у нас ще продължи до получаване на разрешително за строеж. Така дори проектът да бъде окончателно спрян, той ще може да се използва от други инвеститори, каза шефът на „Южен поток България“ Димитър Гогов в интервю за БНТ. Това означава сегашните - българската БЕХ и „Газпром“, да продадат част или целия си дял.

Гогов повтори, че няма писмено решение за спирането на газопровода въпреки политическите изказвания от страна на Русия. „Руснаци и българи работят като екип, като едно цяло“, каза Гогов.

По думите му в момента компанията урежда право на преминаване през земите на 39 общини, без да придобива собственост. „Целта ни е да остойностим направените разходи, така че проектът да има стойност и дори и да се провали, да може да се използва като връзка за друг проект“, каза още Гогов. Според него, ако трябва да се заобиколи България, е много по-логично да не бъде строен „Турски поток“, а тръбата на Русия да мине през Румъния. По думите му голямата цел на България в момента трябва да бъде довеждането на газопровода до българския бряг.

„Проектът не се строи, защото няма окончателно разрешително за строителство“, допълни шефът на компанията. Гогов обясни, че не е официално запознат какво се случва в другата компания за газопровода у нас - „Южен поток транспорт“, която се занимава с морския участък от тръбата. Преди седмица Русия обяви, че е предложила да изкупи дела на френската ЕДФ и италианската „Ени“ в нея.

✓ Министър Танева: Трябва дългосрочна стратегия за бг плодове и зеленчуци

Производството на български плодове и зеленчуци в следващите години ще се увеличава, но това трябва да бъде дългосрочна стратегия и държавна политика, заяви в Русе министърът на земеделието и храните Десислава Танева.

Тя съобщи, че през тази година 232 млн. лв. от предвидените 1,4 млрд. лв. за директни плащания ще отидат за производството на плодове, зеленчуци и животновъдство, съобщи БГНЕС.

Танева обаче припомни, че става дума за дълъг процес и резултатите ще се видят едва след няколко години. "Няма как да сметнем, че от догодина ние ще влезем в магазините и пазарите и всичко ще е българско. Не, да ликвидираш едно производство е лесно, така както стана през 90-те, но да го възстановиш, да стигнеш до ефективност, която ще те направи конкурентноспособен на вече общия европейски пазар, е доста по-дълъг процес", заяви тя. Според земеделския министър държавата трябва да развива земеделието си балансирано, диверсифицирано като вид производство, за да има достатъчно българска стока, която със сигурност е предпочитана от потребителя. "Най-важното е политическите кабинети и ръководства, които се сменят в тази институция, да не излизат от пътя на дългосрочното развитие поради конюнктурни или политически съображения", каза още Танева.

Според нея има два пътя за тютюнопроизводителите у нас след 2020 г., когато ще спрат европейските субсидии. Единият е свързан с ориентирането към конкретен сорт тютюн със съответното качество, който да има пазарно търсене и да осигурява самоиздържане на производителя. Това обаче изисква да се направи пазарно проучване за търговията,

качеството, сорта на този вид тютюн и съответните дадености на мястото, където е тютюнопроизводителят. Другият вариант е свързан с програмата за развитие на селските райони, която стартира тази година. "Смятаме, че специалната тематична подмярка за инвестиции в малките стопанства е много добър инструмент, който може да помогне именно на тези малки производители, каквито са тютюнопроизводителите, да използват, за да могат да започнат и друга земеделска дейност", каза Танева.

Земеделският министър съобщи, че от следващата седмица започват директните плащания за 2014 г. заедно с пълното доплащане на националните доплащания на животни, от които са останали 30 процента. Общата сума е около 1 млрд. лв.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Горанов готов на по-либерален модел пенсионно осигуряване

Финансовият министър предлага право на многократен избор между универсалните фондове и НОИ

Владислав Горанов направи поредното си отстъпление като финансов министър, но този път в правилната посока. Оглавяваното от него ведомство представи в петък промени в Кодекса за социалното осигуряване (КСО), които, ако бъдат приети, на практика биха заличили спорните изменения на пенсионния модел, приети набързо в края на декември от ГЕРБ и ДПС. С новите текстове широко афишираното понятие "право на избор" вече изглежда по-реално.

Законопроектът предвижда възможност за многократен избор между универсалните пенсионни фондове (УПФ) и държавното обществено осигуряване (ДОО). Другият съществен момент е, че отпада привилегията за Националния осигурителен институт (НОИ) да получава по подразбиране 5-процентната вноска на тези, които сега подписват първия си трудов договор. Проблемът с гарантирането на индивидуалните партиди е решен донякъде, а в процеса по трансфер между частните фондове и НОИ ще участва Сребърният фонд.

Всъщност промяната в намеренията на финансовия министър не е изненада. Той заговори за подобна възможност още в края на декември, веднага след приемането в пленарна зала на последния вариант на КСО. Под обществения и медийния натиск Горанов призна, че привилегироването на НОИ и закрепостяването в държавното обществено осигуряване са най-спорните от всички приети промени. "Няма никаква пречка да не се даде възможност да се прехвърлят многократно партиди в рамките на трудовия стаж и да се сменя единият и другият модел", коментира министърът. Още в края на миналата година той заяви, че са възможни всякакви концепции, които да бъдат обсъждани до 31 март.

По време на деветата годишна среща на бизнеса с правителството, организирана от "Капитал", премиерът Бойко Борисов заяви, че целите на пенсионната реформа са да има добра доходност и да има гаранция, че пенсионните фондове ще имат добра отчетност и ще гарантират изплащането на пенсиите.

Технология на процеса

Промените, ако бъдат одобрени, отново дават право на осигурените и самоосигуряващите се, родени след 31 декември 1959 г., да внасят изцяло осигуровките във фонд "Пенсии" на държавното обществено осигуряване (ДОО) вместо 5% от общата им социална вноска да отива в универсален пенсионен фонд. Новите текстове вече предвиждат и обратен трансфер - от НОИ в УПФ, и то многократен.

Друга корекция е връщането на принципа на служебно разпределение при подаването на първото заявление за осигуряване. Ако новоосигурените лица не направят избор в 3-месечен срок, те ще се разпределят служебно в някой от лицензираните универсални фондове. Промяната от декември даваше срок от 1 година, но се фаворизираше държавното осигуряване.

За да гарантират, че преведените средства от индивидуалните партиди на лицата ще бъдат съхранявани и няма да изтекат безвъзвратно в "общия куп" на разходопокривната система, от финансовото министерство са решили да използват Сребърния фонд. Именно там ще се прехвърля индивидуалната партида, ако човек избере да се осигурява само във фонд "Пенсии". Законът предвижда 6-месечен срок за този трансфер. При настъпване на възрастта за пенсиониране партидата на осигурения ще се трансферира към НОИ, който ще изплаща пожизнена пенсия.

Наложени са обаче някои ограничения по отношение на сроковете. Всяка промяна на системата може да се осъществява веднъж на 1 година от последния избор. Ограничение ще има за тези, които ще се пенсионираат скоро. Последният избор между двете системи може да се случи не по-късно от 5 години преди навършване на възрастта за пенсиониране, предвидена в кодекса. Преместванията ще стават с различен срок – към Сребърния фонд парите ще се преместват до шест месеца, а обратното – до месец.

Спорните моменти

Въпреки че промените са обнадеждаващи, все още има доста спорни моменти. На първо място това е въпросът с коефициентите на редукация, когато дойде време за изплащане на пенсиите. В закона е записано, че индивидуалният коефициент на осигуряваните лица се намалява за времето, в което са се осигурявали в УПФ. Така е и в момента. При пенсиониране НОИ ще плаща на родените след 31 декември 1959 г. с около 28-29% по-ниска пенсия спрямо родените преди тази дата. Разликата би трябвало да се покрие от частните фондове. В новия законопроект обаче не е заложено намаление на коефициента за времето, през което парите стоят в Сребърния фонд. Според експертите на Българската стопанска камара (БСК) това дава допълнително предимство на държавния фонд и поставя частните в неравностойно пазарно положение. Статистиката на МФ показва, че през последните три години фондът не получава никакви лихви от БНБ, където стоят на депозит парите му. Ако се вземе предвид и инфлацията за този период, означава, че реалната доходност на фонда е отрицателна.

Друг спорен момент е датата на влизане в сила на промените. Въпреки че цялостната реформа ще се обсъжда до 31 март, а самият процес по приемане на нормативните актове може да продължи и по-дълго, законопроектът на МФ

предвижда той да действа със задна дата – от 1 януари 2015 г. Подобни действия не са прецедент, но принципно създават несигурност.

В проекта не е разписано как ще се следи колко пари са прехвърлени от всеки осигурен към Сребърния фонд, за да може те бъдат върнати обратно към универсалния фонд при желание. Разбира се, това е само предварителен проект и може да настъпят всякакви промени до 31 март, и съответно тази неяснота може да бъде изчистена.

Възниква и друг въпрос, свързан със Сребърния фонд – дали не се гонят фискални цели с неговото намесване. Увеличаването на парите в него – към края на декември 2014 г. това са 2.445 млрд. лв., означава увеличаване на фискалния резерв. По закон натрупаните средства във фонда могат да се използват само за финансиране на реформи в пенсионната система и за нищо друго. Те обаче могат да се превърнат в буфер за правителството, ако то има намерение да харчи пари от фискалния резерв, който трябва да бъде поне 4.5 млрд. лв. в края на всяка календарна година. Колкото по-голяма част от тези 4.5 млрд. лв. покрива Сребърният фонд, толкова повече пари остават на разположение на управляващите за харчене от останалата част.

От Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване (БАДДПО) заявиха, че ще подготвят становището си по предложените промени. Неофициално представители на пенсионния сектор определиха предложенията като подмяна на тристълбовата система и загърбване на реалните проблеми в общественото осигуряване.

Очаквана подкрепа

В подкрепа на промените вече се обявиха от БСК. "В настоящия проект т.нар. право на избор е в много по-голяма степен гарантирано, като най-същественото е, че то не е ограничено до един път в рамките на целия период на осигуряване, а е дадена възможност да бъде упражнявано многократно. Положителен момент е и връщането на принципа на служебно разпределение на лицата, неизбрали в съответния срок УПФ", се казва в становището на работодателската организация. Коалиционните партньори на ГЕРБ – Реформаторският блок, също подкрепят идеите. Найден Зеленогорски, съпредседател на Реформаторския блок, коментира в интервю за радио К2, че предложенията на Министерството на финансите до голяма степен припокриват предложенията на тяхната група.

Председателят на социалната комисия Хасан Адемов обясни, че идеята е да падне обвинението, че НОИ и ДОО ще харчат тези пари днес и сега. "Промените ще бъдат представени във вторник в социалното министерство", каза депутатът от ДПС.

Новите предложения

- Осигурените и самоосигуряващите се, родени след 31 декември 1959 г., могат да прехвърлят многократно 5-процентната си вноска между НОИ и УПФ.
- Индивидуалната партида от УПФ ще се прехвърля в Сребърния фонд, ако осигуреният желае да напусне капиталовия стълб.
- Всяка промяна на системата може да се осъществява веднъж на 1 година от последния избор.
- Последният избор между двете системи може да се случи не по-късно от 5 години преди навършване на възрастта за пенсиониране.
- Хората с първи трудов договор имат 3 месеца, за да изберат къде да се осигуряват допълнително.
- Ако до 3 месеца осигурените не направят избор, те ще бъдат разпределени служебно в някой от лицензираните универсални фондове.

✓ По-ниски пристанищни такси ще привличат круизи

Министерството на транспорта предлага 14% намаление на тарифата за пътнически кораби

Пристанищните такси ще бъдат намалени с 14% за пътническите кораби. Целта на правителството е да привлече повече морски круизни кораби, които да акостира на българските портове, както и да стимулира развитието на този тип превоз. Министерството на транспорта е подготвило изменение на тарифата за таксите, събирани от "Пристанищна инфраструктура", за да отговори на засилената конкуренция при круизните пътувания от страна на Румъния и Турция. Ако документът бъде одобрен от кабинета, коефициентът на редукция на тонажната такса за пътническите кораби ще стане 0.4 вместо 0.5, колкото е сега. Това ще доведе до 14% по-ниски такси за пътническите кораби. Предвижданията са, че икономическите последици за пристанищата по нашето Черноморие ще са незначителни и ще бъдат компенсирани с повишаването на посещаемостта.

Круизните ваканции набират все повече популярност, а според Българското круизно общество поскъпналият долар и ниските петролни цени ще увеличат допълнително интереса на чуждестранни граждани към този тип ваканции в Европа през 2015 г. Засиленото търсене очаквано доведе и до увеличаване на конкуренцията, като съседните Румъния и Турция вече отчитат добро развитие в сектора. Въпреки че през 2014 г. се отбеляза значителен ръст на акостираните круизни кораби в българските пристанища, повишението се дължеше главно на променените маршрути в резултат на кризата в Украйна. Заради нея много компании замениха Одеса в своите планове с пристанищата във Варна, Бургас и Несебър. Същевременно обаче високите пристанищни такси тук подтикват круизните компании да избират други, по-евтини маршрути в съседство. По отношение на резервациите от българи Българското круизно общество прогнозира, че желаещите за круизни ваканции ще се увеличат с 10% през 2015 г.

✓ Пенсионните фондове: В публичното пространство се разпространяват множество митове за нас

Множество неверни твърдения за пенсионната система в България се разпространяват в публичното пространство и това пречи при обсъждането на законодателните промени. С такова становище излязоха в края на миналата седмица от Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване (БАДДПО). В отвореното си писмо

осигурителните дружества опровергават десетте най-често повтаряни неистини за пенсионната система. От асоциацията смятат, че това ще е полезно при обсъждането на законодателни промени за пенсионната система.

Не алтернатива, а допълване

Една от най-разпространените заблуди е алтернативата между първия и втория стълб на пенсионната система. От БАДДПО припомнят за реформите от 2000 г., с които са създадени трите стълба на системата – първият е държавният (НОИ), вторият е задължителното осигуряване в частен фонд и третият са доброволните схеми. Те се допълват един с друг и целта е след пенсиониране осигурените и в трите стълба да получават до 70-80% от заплатата си. Реформата е била наложителна заради влошаващата се демографска структура, напомнят от пенсионните дружества. През последните седмици по повод идеите за прехвърляне на пари от универсалните фондове към държавната система много експерти предупредиха, че в дългосрочен план това ще я натовари още повече, отколкото сега.

От организацията посочват, че ако за държавната система основните рискове са демографията, икономиката на държавата и политическата обстановка, то при частните фондове рискът е инвестиционен. Това, смятат от дружествата, може значително да се намали с въвеждането на мултифондовете.

Когато две е повече от едно

Друга разпространена заблуда е твърдението, че пенсията от държавата и тази от универсалния фонд е по-малка, отколкото би била само държавната. "Днес никой не знае как ще се определя държавната пенсия към момента на пенсионирането му, нито как ще се изплаща", коментират от БАДДПО. Те припомнят, че сега половината от държавния фонд "Пенсии" се финансира от бюджета, с тенденция делът да расте. Ако през 2010 г. 100 работещи са издържали 77 пенсионери, през 2060 г. се очаква съотношението да е 100 към 94, т.е. много по-лошо.

Друг мит е, че държавата гарантира пенсиите – вярно е, смятат от асоциацията, но с няколко условности. Държавата гарантира изплащането им, но не и размера и това да бъдат достатъчно адекватни за поддържане на стандарта на живот. По повод твърденията за липса на наследяване на парите от универсални фондове пенсионните дружества го опровергават с извадка от Кодекса за социално осигуряване. Там изрично се казва, че при смърт на осигурения всички натрупани в личната му сметка пари се изплащат на наследниците.

Доходност и инфлация

Разпространеното твърдение за отрицателна доходност през последните 12 години е оборено с изчисления. Номиналният доход (без инфлацията) за този период е 5.56% осреднено на година. Критична е тежката за финансовите пазари 2008 г., но останалите години я компенсират. Заедно с инфлацията и приспадането на таксите парите в пенсионните дружества са нараствали средно с 0.464% годишно от 2002 г. насам. За сравнение – от създаването си досега Сребърният фонд, управляван от държавата, има много по-малко от 1% доходност, и то без да се счита инфлацията.

По повод високите такси от асоциацията припомнят, че техният таван е заложен в закон и е до 5% от всяка вноска, което после се компенсира бързо от натрупаната доходност, както и до 1% от нетните активи. Отделно при прехвърляне по желание на клиента се плаща 20 лв. такса, която обаче не се удържа от личната партида. Това са всички приходи, които пенсионните компании имат право да получават, срещу което осигуряват управление на парите от дипломирани инвестиционни консултанти, поддържат информационни системи, достъп до информация, плащат банкови такси, трансфери и отчитане на активите.

Информация има, само я поискайте

Пенсионните дружества оборват и твърденията за липса на достатъчно информация към осигурените. Всяка година се изпращат писма-извлечения с натрупаните по личната сметка вноски и доходност, а общи отчети на всички фондове и дружества има на сайтовете им и в Комисията за финансов надзор. По желание всеки осигурен може да получава постоянно и електронни извлечения.

Въпросът за фалита на пенсионни фондове също е посочен като често коментирана неистина. В действителност законово просто няма начин пенсионен фонд да фалира – той не е юридическо лице и парите в него принадлежат на осигурените. Дори управляващото го дружество да фалира, парите си остават по банкови сметки и в различни активи като акции, облигации, държавни ценни книжа. В този случай просто управлението ще бъде насочено към ново дружество. В най-лошия сценарий фалиралата пенсионна компания ще е управлявала парите лошо и ще е постигнала загуба от инвестиции – нещо, което лесно се проверява по всяко време и което е поправимо при преместване към ново дружество.

Възможността за реален избор между пенсионни фондове и НОИ е определена като поредната заблуда.

✓ Един да ги владее всички

Министерство на финансите поиска да получи контрол над финансовите инструменти по новите европрограми, които са над 800 млн. евро

Има една битка, която всеки министър е готов да води - битката да имаш европейска програма, която да управляваш. Това значи да разполагаш с контрол над стотици милиони, дори милиарди евро, които се инвестират в обществени поръчки, проекти и капиталови разходи. За тази заветна цел в последните години се водиха сражения на различни нива, между партии и министри, а едно цяло правителство дори падна, след като контролът му над еврофондовете излетя към Брюксел.

Леко иронично е, че ведомството, което разполага с най-много финансова власт в държавата - Министерството на финансите, няма собствена програма. Да, "Административен капацитет" е на практика в МФ, но тази малка програма не позволява особен размах, а и тя е поделена с Министерския съвет. Затова от години МФ се бори да извоюва за себе си част от европейското финансиране. "Капитал" научи, че от скоро тази битка е възобновена точно преди започването на програмите от новия период. В предложенията за нов Закон за средствата от ЕС е вмъкнат параграф, според който

"Министърът на финансите координира националната политика по прилагането на финансовите инструменти и изпълнява функциите на Фонд от фондове по отношение на финансовите инструменти".

Това де факто значи, че ведомството на Владислав Горанов иска да въведе контрол над солидна част от европейското финансиране, тъй като в този период почти всяка от програмите има заделени пари за т.нар. финансов инженеринг, или финансови инструменти. Те включват гаранционни фондове за заеми с по-ниски нива на обезпечение, заеми с по-ниски лихви, фондове за дялово инвестиране и др. Общата им стойност без земеделската програма е около 800 млн. евро, а с нея може да надхвърли 1 млрд.

Ще ги дават на нас

Идеята на МФ е да се "самовъведе" като координиращ орган за всички програми по тези инструменти, както и да контролира раздаването на средствата, които в този период се управляваха от Европейския инвестиционен фонд, Европейската инвестиционна банка, частни банки, Националния гаранционен фонд и др.

Според източници на "Капитал" това е предизвикало недоволството на други министерства, които в този период вече са разполагали с такива средства - например Министерството на икономиката и това на регионалното развитие.

Ръководителят на ОП "Регионално развитие" Деница Николова коментира пред "Капитал", че МФ трябва да проследяват процеса по избор на фондове от страна на управляващите органи и да са сигурни, че е защитен общественият интерес. "Но по отношение на цялостния процес по избор на фондове и изпълнители малко сме се забавили, ако искаме МФ да е този, който го прави", казва Николова. Тя припомня, че на тях им е отнело 2 години да създадат фондовете за градско развитие по JESSICA.

Експерти от икономическото министерство също обясниха, че предложението на финансите е "влизване с рогата напред", защото се опитва да изझे функции на част от другите структури. Според регламента в европейското право, всеки управляващ орган сам е длъжен да избере на кого да възложи ръководството на финансовите си инструменти, като при това избраната организация трябва да има опит в прилагането, да има експертен, оперативен и финансов капацитет. Налагането със закон на задължителен избор, при който тези пари отиват в МФ, би противоречало директно на европейското законодателство.

Другият голям проблем е наистина последният момент, в който това се прави. Източник, запознат със ситуацията, обясни пред "Капитал", че няма начин за толкова кратък период от време да бъде лобизирано в Европейската комисия да приеме подобна стъпка, камо ли да бъде договорено с двете институции, които към момента управляват значителна част от тези фондове в България - Европейската инвестиционна банка и Европейския инвестиционен фонд. Това би значело България да влезе в противоречие и с трите институции, както и с доста от собствените си управляващи органи. "Ако бяха полагани системни усилия в тази посока преди година и няколко месеца, можеше да е добър вариант. Но сега в момента е рисково", смята той. Вицепремиерът по управление на еврофондовете Томислав Дончев, който координира приемането на новия закон, отрече да има готов вариант. "Няма прието решение в тази посока. Това е само идея, която се обсъжда", обясни той. Законът трябва да е готов до пролетта.

Капацитет тук, капацитет там...

Идеята на МФ принципно не е лишена от смисъл. Тя е свързана с натрупването на капацитет за управление на такива сложни инструменти, които ще стават все по-голяма част от европейските фондове. Българските държавни институции към момента почти не разполагат с подобен капацитет, дори в Българската банка за развитие (ББР), която трябваше да натрупа такъв през този период, но не се справи особено успешно с гаранционния фонд за земеделската програма и с микрокредитиращата институция "Джобс". ЕИФ пък е институция, която предпочита да се занимава с малък и среден бизнес, така че фондове като тези за регионално развитие и човешки ресурси надали ще са точно в нейния профил. От програмата "Човешки ресурси" коментираха за "Капитал", че не биха имали против координираща роля на министерството на финансите, а дори и да им дадат да управляват техните финансови инструменти (които се очертава да са няколко десетки милиона евро).

Но начинът, по който това сега е предложено, е доста несклопан. "Чисто структурно, няма проблем да се създаде подобно нещо. Пък и защо да не се трупа национален капацитет. Но това няма нужда да е пряко свързано с обобщаването на всички такива инструменти. По-добре е да се случва постепенно", смята опитен дългогодишен експерт по управлението на програми. Самото Министерство на финансите не можа тази седмица да отговори на въпросите, изпратени от "Капитал". Проблемът не е само в липсата на време, но и в неясната форма, по която би бил изграден един подобен "Фонд от фондове". За да дава гаранции, това би трябвало да е институция с рейтинг, което ще изисква да подлежи на регулации и да притежава собствен капитал. Също така ще трябва да може да инвестира част от този собствен капитал, както прави в момента ЕИБ например. Финансов експерт обясни, че по негово мнение МФ иска да направи нещо като ББР 2.

Това е разбираемо предвид, че оригиналната Банка за развитие (която е подчинена на МФ) също претърпя крах, когато се опита да вземе финансовия инженеринг в този период. Тогава, по времето на кабинета Орешарски, идеята на ДПС беше всички фондове по инициативата JEREMIE в икономическото министерство (евтини кредити, фондове за дялови инвестиции) да преминат под контрола на близката до властта банка. Източник от ЕК тогава коментира пред "Капитал", че банката има твърде явно изявена липса на капацитет за подобно нещо. След това тя претърпя доста персонални промени, а като капак на всичко, кредитира и някои от фирмите, контролирани от Делян Пеевски след "развода" му с КТБ. Това не помогна за имиджа на ББР в Брюксел. Така към момента институцията, която трябваше да има капацитет за управление на такива средства, е дискредитирана, а Министерството на финансите, където тепърва искат да градят такъв, си представят, че могат да наваксат няколко години за една.

✓ Какви са новостите при гарантирането на влоговете

България отговаря на започналата наказателна процедура от Брюксел със скоростно приемане на промени, въвеждащи изискванията на евродирективата

На 18 декември 2014 г. Министерският съвет внесе в Народното събрание законопроект, който, след като влезе в сила, ще замени сега действащия Закон за гарантиране на влоговете в банките. Законопроектът въвежда разпоредбите на преработената Директива 2014/49/ЕС относно схемите за гарантиране на депозитите.

Въпросът е особено актуален в контекста на ситуацията около Корпоративна търговска банка (КТБ). С поставянето на банката под специален надзор се преустанови достъпът на вложителите до техните средства в продължение на няколко месеца. В края на септември 2014 г. Европейският банков орган уведоми БНБ за откриване на процедура по разследване срещу България за нарушение на правото на ЕС във връзка с неспазване сроковете за изплащане на гарантирани депозити. В отговор БНБ посочи, че съгласно националното ни законодателство изплащането на депозитите следва да се извърши едва след отнемане лиценза на съответната банка.

Наред с други промени законопроектът цели да промени сроковете и условията за изплащане на гарантираните депозити в съответствие с преработената Директива 2014/49/ЕС и препоръката, отправена ни от Европейския банков орган.

Гарантираните влогове

Гарантираният размер на влоговете остава непроменен в общия случай и е в размер на 196 хил. лв. или 100 хил. евро. Същевременно се въвежда по-висок размер на гаранцията за някои видове депозити. Така, ако влогът е направен във връзка с определени важни събития в живота на вложителя, той е гарантиран за по-висока сума - до 250 хил. лв. Събитията, за които е предвидена по-висока гаранция, могат да бъдат свързани с:

- извършване на сделки с недвижими имоти за жилищни нужди;
- сключване или прекратяване на брак;
- прекратяване на трудово или служебно правоотношение;
- инвалидност или смърт;
- застрахователни или осигурителни плащания;
- изплащане на обезщетения за вреди от престъпления или от отменена присъда.

Отпадат и част от изключенията, при които влоговете не са гарантирани по сегашния закон. По общия ред ще се гарантират депозитите на следните категории вложители:

- лица с привилегироваи лихвени условия;
- акционери, притежаващи повече от 5% от гласовете в общото събрание на банката и свързаните с тях физически лица;
- членове на органите за управление и контрол на банката и свързаните с тях физически лица;
- физически лица, съдружници в одиторски предприятия, свързани с банката и свързаните с тях физически лица;
- съпрузи и определен ред роднини на съпрузите.

Изплащането на гарантираните депозити

Директивата изисква на вложителите да бъде осигуряван достъп до гарантираните суми в по-кратки срокове. Всъщност не самите срокове за изплащане бяха в основата на проблема в случая с КТБ, а това, че тези срокове започват да текат едва след отнемане на лиценза на банката. Законопроектът има претенции да разреши проблемите. От една страна, сроковете са съкратени, както изисква директивата. От друга страна, наред с отнемането на лиценза се въвеждат и други обстоятелства, при наличието на които може да се пристъпи към изплащане на гарантираните депозити.

Законопроектът предвижда гарантираните влогове да бъдат изплащани не по-късно от 7 работни дни от приемането на някой от следните актове:

- решение на БНБ за отнемане на лиценза за банкова дейност;
- решение на БНБ, с което се установява, че влоговете са неналични и банката е неспособна да ги изплати;
- акт на съдебен орган, постановяващ решение, което препятства предявяването на вземанията на вложителите срещу кредитната институция.

Предвижда се легална дефиниция на "неналичен влог". Това е влог, който е изискуем и дължим, но не е бил платен от банката съгласно приложимите към него законови или договорни условия.

Финансирането на фонда

Предвиждат се промени по отношение на начините, по които се финансира Фондът за гарантиране на влоговете в банките. Законопроектът предвижда отпадане на встъпителните вноски на банките като средство за финансиране на фонда. Годишната премийна вноска, която всяка банка прави, ще бъде определяна пропорционално на степента на риска за банката. Тя ще се изчислява върху размера на гарантираните влогове за предходната година, формиран като средна стойност от размера на гарантираните влогове към края на всяко тримесечие.

Когато Фондът за гарантиране на влогове няма достатъчно налични средства, законопроектът предвижда да се събрат извънредни премийни вноски от банките. Размерът на вноските е до 0.5% от гарантираните влогове за една календарна година, изчислени към последното тримесечие, предхождащо датата на превеждане на вноските.

Една от съществените промени е свързана с възможността средствата на фонда да бъдат използвани за "спасяване" на банки, застрашени от неплатежоспособност.

В съответствие с преработената евродиректива Фондът за гарантиране на влоговете може да използва натрупаните средства, за да предприема мерки, насочени към това да се предотврати изпадането в неплатежоспособност на една или друга банка. Тези мерки включват предоставяне на гаранции и заеми и предоставяне на друг вид ликвидна помощ.

Сътрудничество в рамките на Европейския съюз

Законодателят създава цяла нова глава в закона, с която урежда как на територията на една държава членка ще се изплащат влогове на вложители в клон на банка от друга държава членка.

Предвижда се също при определени условия фондът да може да отпусне заеми на схеми за гарантиране на влогове от други държави - членки на Европейския съюз.

Какво предстои

Директивата трябва да бъде въведена в държавите членки до началото на юли 2015 г. Министерският съвет обаче заяви намерение да въведе промените по-рано - до края на януари 2015 г. Предстои да бъдат издадени и няколко наредби по прилагане и изпълнение на новия закон.

Трудно е да се прогнозира дали тези законодателни промени ще повишат доверието в банковата система и доколко те могат да разрешат установените проблеми в начина, по който схемата за гарантиране на влоговете функционира на практика в България.

✓ Европейският бизнес започва 2015 г. оптимистично

Реалният икономически растеж се очаква да остане умерен

Икономиката не еврозоната е започнала 2015 г. в по-добра форма от очакваното, макар фирмите отново да са били принудени да понижават цените на предлаганите от тях стоки и услуги. Това показва проучване на бизнес активността в региона, публикувано в петък. Тази оптимистични сигнали идват ден, след като Европейската централна банка (ЕЦБ) обяви началото на масштабна програма за изкупуване на активи, която трябва да стимулира икономическия растеж и да увеличи инфлацията в региона, която се задържа на опасно ниски нива.

Ръст на активността

Изготвяният от Markit съставен индекс на мениджърските поръчки (PMI) за еврозоната се е покачил до петмесечен връх от 52.2 пункта през този месец спрямо 51.4 през декември. Проучването се изготвя чрез анкети сред хиляди компании в региона и се приема като добър показател за бъдещия растеж. Резултатът е по-добър от средните прогнози на анализаторите, които бяха за по-скромен ръст до 51.8 пункта. Януари е 19-ият пореден месец, в който показателят се задържа над нивото от 50 пункта, което разделя свиването от растежа.

"Отдалечаваме се от ниските стойности, достигнати в края на миналата година, но данните все пак сигнализират, че реалният икономически растеж все още е умерен", коментира Роб Добсън, старши икономист в Markit. Според неговата оценка данните от PMI индекса сочат 0.2% ръст през първото тримесечие на годината, което е по-слабо от прогнозираните 0.3% от повечето други анализатори. "Не очакваме да видим значително подобрение през февруари. Може да има бавно повишаване на икономическия растеж, но не и силна позитивна тенденция", предупреждава Добсън.

Умерен оптимизъм

Проучването също така показва, че компаниите от региона са понижавали производствените цени с най-силния темп от пет години, което засилва дефлационния натиск, довел до решението на ЕЦБ да започне печатане на пари. Подиндексът на производствените цени е спаднал до 46.9 пункта, което е най-ниското ниво от февруари 2010 г. Статистиката на Евростат показва, че през последния месец на годината потребителските цени в еврозоната са спаднали с 0.2%, което е първото негативно отчитане от пика на финансовата криза през 2009 г.

Отстъпките от цените все пак са спомогнали за увеличение на активността особено в сектора на услугите. Съответният подиндекс се е покачил повече - до 52.3 пункта, спрямо 51.6 през предишния месец. PMI индексът на производствения сектор също се е повишил. Съставният PMI индекс за германската икономика се е покачил до 52.6 пункта, но остава сравнително близо до 17-месечното дъно, достигнато през ноември. Оптимизмът се помрачава от данните за втората най-голяма икономика в региона - Франция, където забавянето на бизнес активността продължава.

✓ КЗК приема без особен ентузиазъм закона за търговските вериги

Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) смята част от предложенията по закона за търговските вериги за излишни, а по други има сериозни забележки. Въпреки това цялостното мнение на комисията не е отрицателно, става ясно от нейно решение, публикувано на сайта ѝ. В него се съдържат коментари по основните текстове на проекта за промени в Закона за защита на конкуренцията (ЗЗК), които бяха внесени от депутати от БСП през ноември миналата година. Проектът е трети опит да бъдат приети промени, които според левицата ще защитават малките производители от големите търговски вериги. Предишните текстове, приети при правителството "Орешарски", бяха върнати от президента Росен Плевнелиев, който им наложи вето. Смяната на правителствата попречи законът да бъде прегласуван. Първите опити за регулация на отношенията между магазини и производители датират от предишното правителство на ГЕРБ.

С БСП напред

Сегашните внесени от БСП текстове са в основата си същите като върнатите от президента - с тях се въвежда спорното понятие "значителна пазарна сила". С него би трябвало КЗК да има правомощията да следи отношенията между търговски вериги и производители, както и да се намесва при нужда. Зад намерението да се защитят малките производители обаче има опасения, че въвеждането на новото понятие ще позволи натиск над компании, без изобщо това да е свързано със защита на интереса на малките производители. Освен това се предвиждат и други спорни поправки, като например търговците с оборот над 50 млн. лв. да изпратят в КЗК общите условия по договори с доставчици.

Последното обсъждане на промените в икономическата комисия в парламента беше миналата сряда, но като цяло настроението не беше положително. Проектът получи подкрепа от левицата, "Атака" и Патриотичния фронт, а ГЕРБ и

Реформаторският блок се въздържаха при гласуването. Промените предстои да се обсъждат и в пленарната зала, но с отрицателно становище от икономическата комисия.

Съгласни, ама по принцип

КЗК е публикувала своето решение-становище за промените ден преди заседанието – във вторник, 20 януари. В него тя посочва, че за ефективно прилагане на законодателството трябва да се направи "точна и недвусмислена дефиниция на понятието "значителна пазарна сила". Според КЗК е удачно това понятие да бъде свързано с икономическа зависимост – при наличие на такава доставчици и купувачи са в по-слаба позиция от търговския си партньор и това създава дисбаланс при договарянето на условия по договори. От антимонополното ведомство препоръчват в закона да се въведе и прилага едновременно концепция за "господстващо положение" и такава за "значителна пазарна сила".

От комисията са забелязали и повторение с вече действащи регламенти – проектът предвижда забрана за "необосновано пряко или косвено въздействие върху конкурент с цел отстраняването му от съответния пазар". Забраната за злоупотреба с господстващо положение съществува и сега, се посочва в решението. Без особен смисъл е и предложението за анонимни сигнали, се подразбира от мнението на КЗК – и в момента има задължение да се опазва в тайна самоличността на лицата, които съдействат при разкриването на законови нарушения.

[Вестник Сега](#)

✓ Свиване в цената на петрола отваря огромна дупка в бюджета

Според различни оценки загубата може да е между 500 и 600 милиона лева

Рязкото поевтиняване на петрола и прогнозираното запазване на ниски нива на цените през цялата 2015 г. ще отвори сериозна дупка в държавния бюджет. За това предупреждава депутатът Георги Кадиев в питане до финансовото министерство. По негови изчисления минусът може да стигне до 600 млн. лв., а евентуално по-високо потребление трудно ще го компенсира. Според финансовия анализатор Камен Парушев загубата ще е в рамките на 500 млн. лв.

Бюджет 2015 е изготвян на базата на прогноза за средногодишна цена на петрола от 91.6 долара за барел (159 литра - б.р.), изтъква Кадиев. В същото време през януари 2015 г. МВФ прогнозира средна цена на петрола за тази година от 57 долара за барел. Тенденцията на спад на цените бе ясна още към момента на окончателното приемане на бюджета и имаше възможност за корекции, които обаче не бяха направени, отбелязва Кадиев. Бюджетът за 2015 г. обаче бе приеман спешно през нощта в последните дни на миналата година, в намален състав на Народното събрание, в отсъствие на опозицията и до дебат по него така и не се стигна.

Само заради разликата в средните цени на петрола приходите от ДДС от внос от трети страни ще бъдат с между 450 и 600 млн. лв. по-ниски, изтъква Кадиев. Намалените приходи от косвени данъци заради по-ниски цени на горивата традиционно се отчитат като риск за изпълнението на бюджета, но в мотивите към закона за държавния бюджет за 2015 г. липсват допълнителни данни. По информация на Кадиев през тази година бюджетът чака от ДДС от внос на горива 1.297 млрд. лв. "При средногодишна цена от 50 долара за барел очакваните несъбрани приходи от ДДС ще бъдат в размер на около 600 млн. лева. При средногодишна цена от 60 долара за барел очакваните несъбрани приходи ще са около 450 млн. лева", изтъква депутатът.

Възможно е по-ниските цени на горивата да доведат до ръст на вътрешното потребление, но не е реалистично да се очаква, че то ще компенсира изоставането в приходите. Кадиев е попитал финансовото министерство защо бюджетът е съставян при невярна макрорамка и готви ли се проект за актуализация, в която да бъдат отразени по-ниските приходи. До редакционното приключване на броя "Сега" не получи коментар от финансовото министерство. До питането на Кадиев при парламентарния контрол в петък не се стигна. Въпросът бе отложен за тази седмица. Общо от ДДС през 2015 г. хазната очаква да получи 7.74 млрд. лв.

✓ Основната критика в доклада на ЕК пак ще е за корупцията

Страната ни остава под надзора на Брюксел, но няма да бъде разделена от Румъния

Основната критика към България в поредния доклад на Европейската комисия, който ще бъде огласен в сряда, отново ще е за липсващите резултати в борбата с корупцията по високите етажи на властта, както и за организираната престъпност. Това научи "Сега" от свои източници, запознати с черновата на документа, която от събота е в София.

На управляващите не е отправена директна препоръка за създаването на специализирано звено за борба с корупцията. Записано е обаче, че в България липсва орган, който да се справи с явлението. И се препоръчва засилване капацитета на прокуратурата за работа в тази сфера.

Комисията препоръчва да се засили контролът върху изпълнението на мерките за неотклонение, така че да не се стига до това престъпници с влязла в сила присъда да успяват да изчезнат, преди да бъдат пратени в затвора. Подобни критики имаше и в миналия доклад. "Никой не пое отговорност, нито пък се предприеха стъпки да се гарантира, че това няма да се повтори", пишеше преди година. Ситуацията и сега не се е подобрила.

Един от казусите в доклада е изчезването на тефтерите на бившия шеф на комисията за конфликт на интереси Филип Златанов. Бележниците му със записки кой да бъде "ударен" и "оправен" изчезнаха от колата на експерт графолог преди месеци и от тях и до днес няма следа.

Висшият съдебен съвет (ВСС) е сред институциите, които търпят най-сериозни критики в доклада, научи още "Сега". Това не е изненада, като се има предвид серията от скандали, забъркани от съвета в последната година. Така например казусът "гнили ябълки", който нашумя в последния месец и катализира масовото съдийско недоволство срещу управлението на Софийския градски съд, се споменава в черновата. Препоръчва се реорганизация на ВСС.

Изненадващо в черновата на доклада няма нищо за медийната свобода. Както обикновено, критиките на Брюксел не са придружени с посочване на отговорни лица.

Положително е оценена приетата от правителството и парламента стратегия за продължаване на съдебната реформа, но се отчита, че това все още са само намерения.

Според запознати докладът за България ще е много по-мек, отколкото се очакваше, и е направена разлика между управленията преди и след изборите. От комисията отчитат това, че правителството само е назовало проблемите на страната, твърдят източниците на "Сега". За сметка на това обаче докладът за Румъния не бил толкова хвалебствен, колкото в северната ни съседка се надяват. Запознати смятат, че това може да бъде разчетено като знак, че въпреки всичко мониторингът за двете страни няма да бъде разделен и намалява вероятността Румъния да влезе в Шенген преди България.

ПОУКИ

Основните изводи от предишния доклад - от януари 2014 г., бяха, че България е капитулирала в борбата с корупцията по висшите етажи на властта и с организираната престъпност, че ключовите назначения в областта на правосъдието и вътрешния ред се извършват непрозрачно, а процедурите са формално публични. В документа в прав текст беше казано, че не са изпълнени старите препоръки на комисията.

Миналият доклад отбелязваше, че нито парламентът, нито прокуратурата са направили нещо съществено срещу корупцията, заради която всъщност беше създаден механизмът за сътрудничество и проверка. След тази констатация са изредени купищата държавни институции, издържани от данъкоплатците, които нямат особена ефективност или направо са излишни, като специално е открит БОРКОР. Според ЕК само една институция трябва да координира борбата с корупцията.

✓ **Еврото се срива рекордно**

Курсът на еврото спадна при междувалутната търговия в Токио до най-ниското си равнище спрямо долара от над 11 години.

Спадът идва след новината за победата на радикалната лява партия СИРИЗА на парламентарните избори в Гърция, предаде АФП.

Европейската валута се търгуваше за 1,1098 долара, което бе най-ниското равнище от септември 2003 г.

Причина за поевтиняването на еврото са рисковете от по-голяма несигурност в икономиката на Европа, отбелязва Франс прес.

✓ **Земеделският министър ще иска от Брюксел субсидии за млякото**

В последната една година цената му е паднала с 10-20%, твърдят производители

Земеделският министър Десислава Танева ще поиска днес в Брюксел да се въведат мерки за подкрепа на млечния ни сектор. Това ще стане по време на заседанието на европейския съвет по земеделие. На него ще се обсъждат последиците за руската забрана за внос на земеделски продукти от ЕС.

България ще предложи например парите от глобите, наложени на страните, които превишават млечните си квоти, да бъдат използвани за субсидиране на нуждаещите се. Ще подкрепим евентуално въвеждане на експортни субсидии за българските бяло саламурено сирене и кашкавал. Освен това ще искаме да се разрешава временна държавна помощ за производителите на мляко, за да се избегнат масови фалити и загуба на поминък в цели региони. Надеждите обаче не са големи, като се има предвид, че министър Танева не получи особена подкрепа на декемврийската среща на земеделските министри в Брюксел.

Цената на суровото мляко в България е спаднала с 10-20% през последната година, каза пред "Сега" председателят на Асоциацията на млекопреработвателите в България (АМБ) Димитър Зоров. По думите му млякото с европейско качество вече се изкупува по 65 ст. за литър, вместо 75 ст., както е било през 2013 г. Основната причина според него е руското ембарго. В резултат млечните излишъци от ЕС се насочват към страната ни и подбиват цените. За проблема неотдавна призна и Десислава Танева, но според нея спадът е с 8%. Понижават се и цените на сиренето и на кашкавала.

Всички млекопреработватели у нас се опиват да задържат цените, но се обричат на фалити, ако държавата не ги подпомогне. През 2014 г. дейността си са прекратили 15 фирми от бранша, за тази година се очакват още, каза още Димитър Зоров. Той даде за пример Румъния, която дава по 16 ст. национална субсидия за литър мляко, докато ние нямаме такова право. Според европравилата държавата може да подпомага сектори, които е субсидирала до 2014 г. У нас обаче националната помощ за млякото е прекратена през 2009 г. заради липса на средства. "Благодарение на тези мерки през 2014 г. северната ни съседка се изкачи на първо място по внос на млечни продукти у нас, а само година по-рано бе на 4-та позиция. Уж с държавите от ЕС сме едно семейство, а ни третират като прислужници", допълни шефът на АМБ.

От бранша се опасяват, че положението на млекопреработвателите ще се влоши още повече след 1 април, когато отпаднат млечните квоти в ЕС и всяка държава ще може да произвежда и да изнася колкото си иска мляко и млечни продукти. По данни на статистиката вносът на мляко у нас се е увеличил с 32% през 2013 г. спрямо 2012 г. и с още 7% през 2014 г. Скокът при вноса на сирене през м.г. е с 6.3% през м.г. "Превърнато в сурово мляко излиза, че целият внос у нас се равнява на 60% от преработеното и декларирано мляко, т.е от износител се превърнахме във вносител", коментира Зоров. Според него още по-голям хаос се очаква след май, когато имало сигнали, че ще се освободи търговията с Украйна, която е сред големите производители на мляко и млечни продукти.

ПЛАЩАНИЯ

От днес Държавен фонд "Земеделие" ще започне изплащането на средствата по схемата за единно плащане на площ за миналата година, съобщи в събота заместник-министърът на земеделието и храните Васил Грудев. На първия етап ще бъдат разпределени 950 милиона лева. При застъпвания на площи, заявени за подпомагане, земеделските производители ще получат средствата си само за тези от тях, които не се дублират. От сряда ще започне и изплащането на втория транш на националните доплащания за животновъдите. От март ще стартира и приемането на заявления за преки плащания за 2015 г., които обаче ще стават по променени правила.

[Вестник Стандарт](#)

✓ **Банките ударно закриват клонове**

Едва 2% от българите управляват парите си по интернет

Трезорите се насочват към мобилни приложения и кол центрове

Закриването на банкови клонове ще бъде една от основните тенденции на пазара на финансови услуги през 2015 г. Закриването на поделения от страна на кредитните институции започна още преди една-две години. Но сега се очаква това да продължи с по-бързи темпове. Причината за това е все по-бързото навлизане на банкирането от разстояние, за което не е необходимо да се ходи на крака до трезора. Онлайн услугите, а в последно време и навлизането на мобилното банкиране правят общуването с финансовите институции виртуално и много лесно. Въпреки това данните сочат, че едва 2% от българите използват онлайн банкиране. По този показател страната ни се нарежда на дъното на класацията в Европа заедно с Румъния, Гърция, Сърбия и Турция. Услугата се използва най-много в Белгия и Холандия - от над 70% от клиентите на банките. Средно за ЕС онлайн банкирането се използва от 27% от клиентите. Този процент за България е твърде малък на фона на 40-те процента българи, ползващи интернет.

В същото време България е номер едно по брой банкови клонове на глава от населението. На 100 000 души у нас се падат 62 офиса на банки. За сравнение в Норвегия те са едва 10, а в Германия на 100 000 души се падат по 14 банкови клона. Показателите само на Италия са като тези у нас. Ще са ни необходими 10-15 години, за да стигне процентите, които сега отчитат скандинавските държави, прогнозира неотдавна на финансов форум Петър Андронов, шеф на СИБАНК. Този срок обаче може да е и 5 г., защото ползването на онлайн услуги нараства изключително бързо, твърдят IT специалисти. Андронов даде за пример холандска банка, в чийто офис на ден влизат не повече от 20 клиенти, останалите ползват услугите ѝ през смартфона, таблета или домашния компютър. В резултат на това от 2000 до 2012 г. броят на банковите клонове в Холандия е намалял с 52%.

Очакванията са физическите офиси на трезорите да загубят своето значение с времето. Банкерите виждат бъдещето в онлайн банкирането в съчетание с предоставянето на услуги, посредством колцентровете, особено на фона на все по-вече участници в социалните мрежи, които банките разпознават като новия канал на комуникация с клиентите. Към края на 2013 г. активните участници в социалните мрежи са 1,7 млрд. в глобален мащаб, става ясно от данни в медиите.

Банките ударно закриват клонове

Навлизането на онлайн банкирането в голяма степен зависи от опасенията, свързани със сигурността. След хакерска атака 30% от клиентите на най-голямата германска банка са се насочили от онлайн към банкиране през колцентровете, сочат данни от европейски проучвания на сигурността.

Вместо традиционните банкови клонове, пълни с гишета и чиновнички зад тях, иновативните кредитни институции правят т. нар. офиси на бъдещето, където всичко е максимално компютризирано. Всеки клиент може да получи интересувашата го информация на компютрите, както и да извърши всяка операция "на самообслужване". Служителите не стоят зад гишета, а се разхождат между клиентите, готови да им помогнат със съвет или консултация. Първият такъв офис откри УниКредит Булбанк в Бизнес парка преди една-две години, последван от друг в центъра на София. С три иновативни работни места пък се обзаведе за нула време Райфайзенбанк България. Пощенска банка откри първия си специализиран център за малкия и средния бизнес в София през декември, до края на 2015 г. тези специализирани центрове ще бъдат 18. С тях започва въвеждането на нов модел клиентско обслужване, съчетаващ иновации и предоставяне на профилирани услуги на всяка група клиенти. Стратегията на банката предвижда откриване на тясно профилирани бизнес офиси в цялата страна.

[Вестник Класа](#)

✓ **Над 33 хил. души ще бъдат ощетени и от новия таван на пенсиите**

Близо 11 200 души ще получават действителния размер на пенсията си от 1 юли, когато максималната пенсия ще се увеличи от 840 лв. на 910 лв.

Това показва справка на Националния осигурителен институт (НОИ), подготвена за "Труд". Други 33 486 възрастни обаче ще продължат да бъдат ощетени дори и от новия, по-висок таван. Тяхната реална пенсия надхвърля 910 лв., но ще бъде ограничена до тази сума.

Според средносрочната бюджетна прогноза на кабинета положението ще остане без промяна до 2017 г. включително. Дотогава се предвижда максималният осигурителен доход да остане 2600 лв. Това ще замрази и тавана на пенсиите, който по закон е 35% от тази сума.

В проекта за пенсионна реформа на социалния министър Ивайло Калфин обаче се предлага максималният размер на парите за прослужено време и старост да стане 40% от най-високата сума за осигуряване. При сегашните параметри това би повишило тавана на пенсиите до 1040 лв. Идеята ще се обсъжда между правителството, синдикати, работодатели и депутати в следващите седмици.

Окончателното премахване на тавана на пенсиите ще повиши разходите на НОИ със 7,7 млн. лв. на месец или с 92,4 млн. лв. на година, показват изчисленията на института.

Вестник Преса

✓ Прогноза за 2027 г.: Бюджетът ще плаща над 60% от пенсиите

Вдигането на осигуровките ще увеличи сивата икономика

До 2027 г. дефицитът в държавното обществено осигуряване (ДОО) ще надхвърли 60% от разходите, сочи прогноза на Института за пазарна икономика (ИПИ). Това значи, че пенсиите ще се плащат основно от държавния бюджет, а не от осигуровки. Относителният дял на държавното участие в разходите на ДОО за 2014 г. се очаква да бъде 53,5% при 52,5% за 2013 г., сочат данните на Националния осигурителен институт (НОИ). За сравнение през 2000 г. те са били 19,6%, през 2008-а - 41,6%. Пикът е в кризисната 2010-а – 59,1%.

Според анализа на ИПИ евентуално повишение на вноските и на максималния осигурителен доход на 8-10 минимални заплати (това прави 2880-3600 лв. при 2600 лв. сега) ще увеличи сивата икономика.

Вицепремиерът Ивайло Калфин представи проект, според който вноските за пенсия и безработица ще се увеличават съответно с по 0,5% и 0,2%. Целта е до 2027 г. тази за пенсия да стане 21,3% вместо сегашните 17,8%, а за безработица – 2% вместо сегашния 1%. Това ще донесе още 1,1 млрд. лв. приходи в ДОО. Те обаче ще бъдат погълнати от нарасналите разходи, смятат в ИПИ. Оттам предлагат постепенно увеличаване на дела на личните осигуровки за пенсии за сметка на дела на ДОО. Тези лични сметки не било задължително да са в частен фонд, а в банки и други финансови институции, стига това да се уреди законово.

По неофициални данни несъбраните осигуровки в страната са около 1 млрд. лв.

✓ От септември насам: Горивата поевтиняха с 25 на сто

Шофьорите у нас от известно време имат повод за радост - поевтиняването на горивата засега изглежда необратима тенденция. На колонките на бензино станциите бензинът и дизелът са с цени с 25-26% по-ниски спрямо септември, когато започна осезаемото поевтиняване, показва справка на „Преса“. И няма изгледи да се вдигат скоро.

Бензин А-95 вече се продава средно за 1,88 лв. за литър, дизелът - 1,95 лв. за литър, а газта (пропан-бутан) - 0,96 лв. Справка на „Преса“ показа, че цената на литър от масовия бензин е с 67 стотинки по-ниска от септември 2014 г. За същия период дизелът поевтиня с 65 стотинки. Разликата се обяснява с промените в потребителското търсене: продажбите на дизел постепенно се увеличават в последните години за сметка на бензина.

Сегашните цени са резултат от по-евтиния петрол на международните борси. Постепенният спад започна от юли 2014 г., когато нефтът докосна 115 долара за барел (159 л) от сорта Брент. В същото време доларът пък поскъпна и свалянето на цените по българските бензиностанции се забави. Затова търговците реагираха след средата на септември, когато суровината падна под 100 долара за барел. Сега сортът Брент вече струва 48 долара за барел. Президентът на Световната банка Джим Йонг Ким заяви вчера, че средната цена на барел петрол през тази година ще е около 60 долара. Новината според него е положителна. Благодарение на ниската цена световната икономика ще отбележи допълнителен ръст от 0,5% над обявената прогноза от 3% от БВП. Световната банка представи доклада си за глобалния икономически преглед на 14 януари. Евтиният петрол може да бъде разглеждан като шанс за държавите, на които предстоят структурни реформи.



✓ Пуснаха калкулатор за „зелените“ плащания

Земеделските производители ще могат да ползват специално разработен калкулатор за „зелените“ плащания, които ще бъдат прилагани в кампания 2015, съобщиха от Държавен фонд „Земеделие“. Всеки ще може да има достъп до калкулатора от официалната интернет страница на Държавен фонд „Земеделие“ и сам ще изчислява субсидията, която ще получи. Системата обработва въведената информация и дава веднага резултат от проверката. За улеснение на стопаните е приложена и инструкция за работа с него.

Една от целите на Общата селскостопанска политика 2014-2020 г. е подобряване на екологичните параметри на земеделските земи чрез въвеждането на задължителен компонент „екологизиране“ на директните плащания. Поддържането на екологичния баланс у нас ще се извършва чрез прилагане на т.нар. „зелени директни плащания“.

Бюджетът за тазгодишната кампания, определен за „зелени“ плащания, е в размер на 30 на сто от тавана за директните плащания, което е близо 464 млн. лева.

[investor.bg](#)

✓ ИПИ: Пенсионните промени или как отново се пропуска слонът в стаята

Всички обсъждани мерки се фокусират върху детайлите и пропускат нуждата от фундаментална промяна на сегашния модел, пише Десислава Николова

През изминалата седмица отново се завъртя темата за пенсионната система и нейната крайно належаща реформа. Съдейки от обсъждания документ обаче това, което и настоящото правителство разбира под „реформа“, по-скоро прилича на наливане на вода в продънена каца или опити за съживяване на отдавна починал човек, пише в свой анализ икономистът Десислава Николова от Института за пазарна икономика (ИПИ).

Междувременно обаче в петък Министерството на финансите предложи промени, според които вноските за втора пенсия ще могат да се прехвърлят от частните универсални пенсионни фондове (УПФ) в Сребърния фонд, но ще могат и да бъдат връщани обратно.

Защото тъжната истина е, че сегашната разходопокривна система (т.нар. Държавно обществено осигуряване в НОИ) е отдавна банкрутирала. И няма как да е иначе, при положение, че дефицитът в ДОО е около 59% от разходите, ако не се брои 12%-тната вноска на държавата като трети осигурител.

Всъщност идеите, които започнаха да се обсъждат, а именно – за постепенно вдигане на пенсионно-осигурителните вноски и вноските във фонд „Безработица“ и за обвързване на максималния осигурителен доход с минималната заплата – не са нещо ново. Те бяха залегнали в проекта за промени в пенсионната система, изготвен от работна група начело със служебния министър на труда Йордан Христовков, която беше създадена по време на последното служебно правителство.

Според този проект вноската за пенсия трябва да расте с по 0,5 процентни пункта в четните години до 2026 г. и с още 0,5 пр.п. през 2027 г., като по този начин нарасне от 17,8% сега (за най-масовата 3-та категория труд, родени след 1959 г.) до 21,3% през 2027 г., т.е. с 3,5 пр.п. за следващите 11 години. Паралелно с това се предлага нарастването и на осигурителната вноска във фонд „Безработица“ с по 0,2 пр. п. на година в нечетните години между 2017 и 2025 г., като по този начин вноската нарасне от 1% сега до 2% през 2025 г.

По сметките на работната група повишаването на двете вноски от 17,8 на 21,3% и от 1 на 2% ще донесе 1,1 млрд. лева повече приходи в НОИ. Макар и да не се уточнява кога ще стане това, най-вероятно това се отнася за приходите през 2027 г. спрямо тези през 2014 или 2015 г.

Видно е, че сметката е направена абсолютно статично, т.е. предполага се, че въпреки по-високите вноски, всички ще продължат да плащат по-големи осигуровки, без да им минава каквато и да е мисъл за преминаване в сивия сектор или за съкращаване на работни часове/работни места. Дори и за неикономисти е ясно, че едно такова допускане е крайно нереалистично, предвид значителния дял на сивата икономика у нас в трудовоправните отношения и високата „еластичност“ на платените вноски към осигурителната тежест.

В същото време разходите за пенсии ще продължат да нарастват, ако отчитаме стабилния ръст на заплатите на сегашните работещи (и бъдещи пенсионери), увеличаващия се брой на пенсионерите (заради увеличаващата се продължителност на живота) и постоянния ръст на пенсиите (дори и само по швейцарското правило).

С две думи, много е вероятно няколкостотинте милиона повече приходи в системата от вдигането на осигуровките (в най-добрия случай) да бъдат погълнати от нарасналите разходи до 2027 г. Дори не е изключено дотогава дефицитът в ДОО да надхвърля 60% от разходите, т.е. балансът да се е влошил още повече.

В посока увеличаване на сивата икономика е и другата мярка за закърпване на системата, а именно – вдигане на максималния осигурителен доход чрез изравняването му с 8 или 10 минимални работни заплати. При сегашното ниво на МРЗ от 360, това означава 2880 или 3600 лева максимален осигурителен доход спрямо 2600 сега. Това би представлявало значителен ръст от 11 или 38%, което неизбежно ще изтласка голяма част от високодоходните граждани в сивия сектор.

Между другото, вече се наблюдават различни варианти за избягване на покачването на осигурителната тежест от последните години за осигуряващите се на максимален доход. Един такъв вариант, например, е напускане на работодателя, регистриране на фирма (и осигуряване като самонает) и предоставяне на услуги от новата фирма на бившия работодател. Много е вероятно този процес да обхване още хора при по-нататъшно вдигане на максималния

доход. Т.е. на тази мярка също не може да се разчита да спаси системата, като може дори да доведе и до обратния ефект – загуба на приход от осигуровки.

Като цяло, и двете мерки, които към момента се обсъждат, ще доведат до сериозно покачване на осигурителната тежест и по-нататъшно бягство от осигуровки в сивия сектор. Може да се окаже, че в крайна сметка тези мерки ще направят „мечешка услуга“ на системата (т.е. ще доведат до по-малко приходи на фона на покачващи се разходи), като принудят много хора да се откажат от нея или да намерят вариант да се осигуряват на по-ниски суми.

Всъщност никоя от мерките, които се предлагат до момента, не решава фундаменталния проблем с пенсионната система, а именно наличието на отрицателни стимули за внасяне в нея (заради ниските пенсии) и паралелно наличие на положителни стимули да се източва от нея чрез ранно пенсиониране и инвалидни пенсии (дори ако „пенсионерът“ продължава да работи).

Тези стимули много лесно биха се поправили, ако делът на личните осигуровки за пенсии постепенно се увеличи за сметка на дела на ДОО. В личните сметки всеки може да провери във всеки един момент каква сума има спестена до момента, каква е получената доходност и какъв би бил очакваният пенсионния доход, ако се пенсионира сега или след, примерно, X години. Между другото тези лични сметки не е задължително да са в частни пенсионни фондове – може, примерно, и да са в банки или други финансови институции (стига това да е уредено законово).

Такъв плавен преход към по-голям дял на капиталовия стълб (личните сметки) беше заложен още с пенсионната реформа, започната през 1999 г. с помощта на експерти от Световната банка. Само няколко години по-късно обаче прехвърлянето на вноски от ДОО към личните партии беше замразено с политическо решение.

И ето, че отново сме в изходната позиция, а именно – фалирала пенсионна система, която тежи все повече на бюджета всяка следваща година. Всички мерки, обсъждани до момента, обаче, се фокусират върху детайлите и пропускат слона в стаята, а именно – нуждата от фундаментална промяна на сегашния модел.

✓ Правителството може да въведе "гъвкаво" минимално почасово заплащане

Ще се прави анализ за работещите бедни по региони

Въвеждане на "гъвкаво" минимално почасово заплащане, търсене на възможности за нарастване на пенсиите, съобразяване на пенсионната реформа с демографските и социално-икономическите характеристики на страната са заложили в частта "Социална политика" на Програмата на правителството за стабилно развитие на Република България за периода 2014 -2018 година, съобщава БТА.

Насърчаване на отговорното родителство и подкрепа на тридетния модел с висок интензитет на подпомагане до трето дете е сред приоритетите на правителството, като за целта ще бъдат направени промени в Закона за семейните помощи за деца.

Предвижда се и да бъде приета Национална програма за противодействие на демографската катастрофа, както и да бъде разработена Национална стратегия за насърчаване на активния живот на възрастните хора.

Управленската програма предвижда промяна на механизма на изплащането на целевите социални помощи, мерки за намаляване на нископлатените работници, нов модел на медицинска и социална оценка на вида и степента на увреждане.

Съгласуване на механизъм за определяне размера на минималната работна заплата, преглед и анализ на договарянето на минималните осигурителни доходи и разработване на Концепция на политиката по доходите от труд също са сред заложените правителствени цели.

Политики за възстановяване на заетостта сред самонаетите и семейните фирми, намаляване на безработицата сред младежите, изработване на индивидуални социални оценки на социално слаби български граждани и търсене на възможност за включването им в заетост са също сред приоритетите.

Оптимизиране на социалното подпомагане чрез по-добра целенасоченост на социалните помощи е сред целите на правителството в областта на социалната политика. Предвижда се промяна на механизма на изплащането на целевите помощи за изработване, покупка и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия.

Предвижда се да бъде изготвен анализ за идентифициране на обхвата на "работещите бедни" по региони, както и разработване на мерки за намаляване дела на нископлатените работници. Очаква се и промяна на Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ) за определяне на гъвкави мерки за неравнопоставените групи и създаване на нов механизъм за финансиране.

Актуализиране на методиката за кандидатстване на работодателите за разкриване на работни места по програми също е сред целите на правителството.

Очаква се да бъде изготвено и предложение за промяна на Кодекса на труда с цел регламентиране на самостоятелен трудов договор за обучение чрез работа (дуално обучение).

Правителството планира да се регламентира нормативно основание за създаването на трудово досие за работник или служител при постъпване на работа, в което да се съхраняват документите във връзка с възникването, съществуването и прекратяването на трудовото правоотношение.

Осигуряване на подкрепа за малкия и среден бизнес за разкриване на нови работни места е записано още в правителствената програма. Сред заложените мерки са финансово подпомагане на безработни за създаване на микропредприятия, финансиране на обучения на заети в микро- и малки предприятия - 4000 души, включени в обучение, както и осигуряване на финансова подкрепа за микропредприятия чрез субсидиране на първите пет разкрити работни места - осигурена заетост на 2000 безработни.

Финансиране на обучения за придобиване или актуализиране на знанията, уменията и компетентностите на безработни, съвместно с национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите - 30 000, включени в обучение, са сред целите на правителството.

Правителството очаква намаляване на безработицата сред младежите, като предвидените мерки са програми, чрез които се осигуряват възможности за младежите в срок до 4 месеца от оставане без работа или напускане на системата на образованието да бъдат включени в заетост, образование или обучение. Целта е не по-малко от 10 000 младежи на възраст до 25 години да бъдат включени в заетост, образование или обучение.

Предвидено е за 8 000 безработни младежи да бъде осигурена възможност за стажуване или обучение по време на работа в изпълнение на Схема "Младежка заетост" по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2014-2020.

✓ Кабинетът подготвя данък върху операциите на капиталовите пазари

Правителството планира запазване на валутния борд до влизането ни в еврозоната, показва управленската програма за периода 2014-2018 г.

Правителството на България предвижда въвеждане на данък върху операциите на капиталовите пазари, показват основните приоритети в сферата на публичните финанси на управленската програма за периода 2014-2018 г. Официалният документ е публикуван на сайта на Министерски съвет.

Планираният ход ще бъде осъществен след проведен анализ на практиката на данъчно облагане на капиталовите пазари в други държави членки на Европейския съюз (ЕС).

Сред останалите ключови приоритети на управляващите са запазването на валутния борд до влизането ни в еврозоната, кандидатстването за приемане на единната валута и влизане в Единния банков надзорен механизъм на ЕС, транспонирането на европейската директива за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, както и създаването на нов орган за реструктуриране на подобни институции.

Според програмата страната ни трябва да започне подготовка за членството си в еврозоната, като за целта следва да бъде създаден Междунституционален координационен съвет за осъществяване на дейностите за успешно въвеждане на единната валута в България. Предвижда се да бъде изготвен План за действие и да се осъществява мониторинг на изпълнението на предвидените мерки.

Програмата залага и приемане на политическо решение за включване на България в банковия съюз на ЕС. Ще бъде изготвен доклад за стартиране на процедура за подготовка за кандидатстване и отправяне на искане до Европейската централна банка за установяване на тясно сътрудничество в рамките на Единния надзорен механизъм, пише БТА.

Официалният документ предвижда доверието в Българска народна банка (БНБ) да бъде възстановено чрез законодателни и кадрови промени. Ще бъде създадена рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и изготвен законопроект, транспониращ европейската директива в тази сфера. Правомощията на БНБ ще бъдат ревизирани и ще бъде създаден орган за реструктуриране, предвижда правителството. Правителството предвижда също така запазване на данъчната система и сравнително ниския дял на преразпределения от държавата брутен вътрешен продукт. В същото време се залага провеждане на дебат за цялостната данъчна политика и реформи в данъчната система по отношение на данъчните преференции.

Ограничаване на участието на офшорните компании в българската икономика също е сред приоритетите в сферата на публичните финанси. Целта е да се предотврати агресивното международно данъчно планиране и отклонението от данъчно облагане.

Отдавна очакваното обединение на НАП и Агенция "Митници" също се залага в програмата на Кабинета "Борисов". Ходът трябва да се случи след анализ на ефективността, като целта е да се повишат приходите в бюджета. До 2018 г. приходите от акцизи спрямо 2014 г. трябва да нараснат с 9,4% (4,44 млрд. лв.) чрез повишаване цените на цигарите до достигане на минималните нива на акцизните ставки в ЕС в съответствие с договорения преходен период.

Предвижда се разработване и на Национална стратегия за превенция и борба с митническите, данъчните и осигурителните измами и ежегодно изготвяне и изпълнение на Програма за спазване на законодателството и намаляване на нивата на риск.

Правителството предвижда още финансова децентрализация на общините и въвеждане на механизми за провеждане от тях на собствена икономическа политика. Ще бъдат променени механизмите за разпределение на средствата за изравнителна субсидия за общините, за целева субсидия за разпределение на капиталовите разходи и за средства за зимно поддържане. Специални условия и ред за управление ще има за общини с финансови затруднения.

Според програмата на правителството малките и средни предприятия (МСП) ще бъдат насърчавани чрез Българската банка за развитие, към която ще бъде създаден Фонд за капиталови инвестиции за осигуряване на преференциално дялово финансиране за МСП с ускорен растеж.